Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 177. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СУБОТА, 17-го ВЕРЕСНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 17, 1983 No. 177. VOL. XC.

В Головній канцелярії УНС відбудеться секретарсько-організаційний курс

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Організаційний Відділ УНСоюзу інформує, що в суботу, 24-го вересня ц.р., тут в приміщеннях Головної Канцелярії Союзу відбудеться секретарсько-організаційний курс. До участи в курсі запрошені всі секретарі й відділові урядовці округ Ню Йорку, Нюарку, Джерзі Ситі, Перт Амбою і Пассейку. Також до участи в курсі запрошується тих громадян, а головно молодь, які хотіли б працювати для УНСоюзу.

Доповідачами під час курсу будуть члени Екзекутивного Комітету, а саме д-р Іван Флис, головний предсідник, Володимир Сохан, головний секретар, Уляна Дячук, головний касир, і Степан Гавриш, головний організатор. Під час курсу будуть обговорені цікаві теми, як значення вишколу секретарів-організаторів, основи життьового забезпечення, загальні союзові та фінансові справи. Також будуть інформації про різні роди „товару" союзового забезпечення, як також і психологія забезпеченевої акції.

Початок курсу є назначений на 10-ту годину вранці, а зголошення на курс приймає Головна Канцелярія до четверга, 22-го вересня. Особи, які бажають взяти участь в курсі, повинні зголоситися на число телефону (201) 451-2200.

Три Округи УНС матимуть організаційні збори

Джерзі Ситі, Н.Дж. — З Організаційного Відділу інформують, що три Округи УНСоюзу відбудуть організаційні наради в четвер, 22-го та в неділю, 25-го вересня ц.м.

Метрополітальна Нюйоркська Округа, яку очолює Микола Хоманчук, як діючий голова, та д-р Іван Флис, як почесний голова, і яка об'єднує 32 відділи, що разом нараховують понад 5,000 членів, буде мати свої організаційні наради в четвер, 22-го вересня, в залі Українського Народного Дому при 140-142 Друга авеню в Ню Йорку. Початок нарад — 7-ма год. вечора. В нарадах візьмуть участь члени Головного Уряду УНСоюзу.

В неділю, 25-го вересня, о год. 2:30 по полудні в залі української католицької церкви св. Евхаристії, при 515 Бродвей авеню в Іст Торонто, Канада, відбудуться організаційні наради Торонтонської Округи. Округа об'єднує 22 відділи, які нараховують понад 3,000 членів. Головою Округи є Василь Шаран, а почесними головами є Богдан Зорич і головний радний Василь Дідюк. У нарадах візьмуть участь головний предсідник д-р І. Флис, головний директор для Канади сен. Павло Юзик і головний радний В. Дідюк.

Також в неділю, 25-го вересня, відбудуться організаційні наради стейтової Округи УНСоюзу Ню Гейвен, Коннектикат. Округу яка об'єднує 17 відділів, що нараховують біля 2,000 членів очолює д-р Михайло Снігурович, а почесним головою є проф. Іван Телюк. Наради відбудуться в залі Українського Народного Дому при дорозі число 6 у Віндгемі, біля Вилимантику, Коннектикат. Початок нарад назначено на годину 2:30 по полудні, а зараз по нарадах відбудеться висвітлення фільму УНСоюзу продукції Славка Новицького „За Стерном Долі". Вступ на фільм є вільний, а Управа Окружного Комітету запрошує все громадян-

(Закінчення на ст. 4)

УІА продовжує програму навчання

Ню Йорк, Н. Й. — Український Інститут Америки продовжуватиме осінню 1983 року свою Програму навчання для дорослих неакредисованих українознавчих курсів.

Курси, які даватимуться в приміщеннях УІА, почнуться в понеділок, 26-го вересня, та триватимуть до 22-го грудня. Зацікавлені можуть користуватися такими курсами: Розговірна українська мова, вівторок год. 6:00-7:45 вечора, інструктор — д-р Олександра Ткрач; Українська кераміка — історія та практичні заняття, вівторок год. 6:30-8:00 вечора, четвер 6:30-8:00 вечора, інструктор — Слава Геруляк; Історія України XX століття, середа год. 6:30-8:55 вечора, інструктор — д-р Анна Процик; Бандура І — Гра на бандурі, середа год. 7:00-8:30 вечора, інструктори — члени ансамблю „Гомін степів".

В додатку до згаданих курсів, Програма навчання для дорослих дає нагоду студентам прислуховуватись, без кредиту, українознавчим курсам, які формально є акредитовані Гантер коледжом. Це включає курси: Початкова українська мова І, вівторок і четвер год. 5:30-7:00 вечора; Середнього рівня українська мова І, вівторок і четвер год. 7:05-8:30 вечора; Українська культура І, понеділок і середа год. 6:30-7:50 вечора.

Д-р Зірка Дерлиця, директор навчання при Українському Інституті Америки, пояснила, що хоча курси в Гантер коледжі офіційно почалися ще 12-го вересня, студенти, які зацікавлені прислуховуватись цим курсам, можуть почати це 26-го вересня. Вони отримають матеріяли з перших двох сесій. Д-р Дерлиця заохочує всіх українських американців, які бажають поширити своє знання української мови, історії та культури, скористати з цієї нагоди та зареєструватися на ці курси.

Реєстрація на всі неакредитовані, як й акредитовані курси мусить проходити через УІА. Реєстрація відкрита до кінця вересня. Заплата виносить 60 дол. за кожний курс; заплата для сеньйорів — 30 дол. Про загальні інформації та в справах спізнених реєстрацій слід телефонувати до УІА на число (212) 288-8660.

В Нюарку організують автобуси до Вашінґтону

Нюарк, Н. Дж. — Комітет для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в 1932-33 роках в Україні у неділю, 2-го жовтня, влаштовує поїздку автобусами до Вашінґтону для участи у Меморіяльній демонстрації та Меморіяльному концерті.

Автобус від'їде 2-го жовтня в 5:30 год. ранку від української католицької школи св. Івана Хрестителя в Нюарку. Від'їзд з Вашінґтону — після концерту, приблизно в 6:30 вечора. Ціна - 20 дол. від особи. Автобуси охолоджувані і мають всі улогіднення.

Зголошення до участи у поїздці приймають: О. Труш, число телефону 688-6133; В. Сенежак — 325-3049; Л. Коленський — 374-5622; І. Хамуляк — 371-6369; О. Суховерський — 373-8783 або 373-5639.

Чеки слід виписувати на Washington Trip Fund, Newark, N.J. та висилати на адресу: Mr. R. Lapychak, 760 Layton Dr. Union, N.J. 07083.

КАЛІФОРНІЙСЬКА ЛЕҐІСЛЯТУРА ПРОГОЛОСИЛА РЕЗОЛЮЦІЮ ПРО ГОЛОД

Лос Анджелес, Каліф. — Каліфорнійський Громадський Комітет для вшанування жертв Великого голоду повідомляє що леґіслятура в Каліфорнії схвалила резолюцію ч. 47, якою встановлено 2-го жовтня 1983 року, днем пригадки про Великий голод 1932-33 років.

Резолюцію спонзорував асемблімен Майк Рус із 46-го дистрикту, який репрезентує Вилшаєр дистрикт в Лос Анджелесі і є демократичним провідником в каліфорнійській асамблеї. Головним автором резолюції був стейтовий сенатор Дейвид Роберті, який репрезентує Голливуд і є в стейтовому сенаті предсідником. Схвалення резолюції завдячується заходам Комітету для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Лос Анджелесі.

В резолюції закликається губернатора Каліфорнії і президента ЗСА Роналда Реґена, щоб вони проголосили день 2-го жовтня 1983 року днем вшанування жертв Великого голоду в Україні. Рівночасно резолюція ч. 47 висловлює признання Українському Народному Союзові та Гарвардському Дослідному Центрові за їхню спільну працю для видання студії про Великий голод.

В неділю, 25-го вересня ц.р., Каліфорнійський Комітет для вшанування жертв Великого голоду плянує окремий день для пригадки Великого голоду в Українському Культурному Центрі в Лос Анджелесі. В програмі, яка розпічнеться о год. 1:30 по полудні, буде говорити Марко Царинник з Торонто, який працює над книжкою та фільмом про Великий голод. Плянується також похід зі свічками для вшанування жертв голоду.

Про ближчі інформації можна звертатися на адресу Українського Культурного Центру, 4315 Melrose Ave., або вечорами телефонічно на число (213) 665-3703.

Беґін формально зреziґнував з посту прем'єра

Єрусалим, Ізраїль. — Прем'єр-міністер Ізраїля Менахем Беґін формально зрезиґнував зі свого посту в четвер, 15-го вересня ц.р., і про свою резиґнацію повідомив президента Хаїма Герцоґа, який вже в кінці цього тижня зустрінеться з лідерами поодиноких політичних партій, щоб обміркувати з ними нову ситуацію, яка витворилася після резиґнації, а головне, щоб відчути чи теперішня коаліція є спроможна створити новий уряд, чи треба буде проголосити нові парляментарні вибори. Передбачають, що наступником Беґіна стане Їцак Шамір.

Близькі співробітники М. Беґіна кажуть, що він зрезиґнував з особистих, а зглядно здоровельних мотивів, але виконуватиме свою функцію прем'єра до часу покликання чи зформування нового уряду. Речник уряду Урі Порат заявив кореспондентам, що Беґін, на жаль, не міг особисто прибути для передання резиґнації президентові, бо він хворіє на шкірну недугу й інші хвороби.

У Вашінґтоні президент Роналд Реґен позитивно висловився про М. Беґіна як людину, що у виїмково трудних ситуаціях може прийняти рішення і має відвагу активно обороняти мир на Близькому Сході, загрожений різними відосередніми силами. „Прем'єр Беґін, — заявив Президент ЗСА, — неодноразово показав нам свою відвагу у ситуаціях, які для багатьох з нас здавалися безнадійними". Як відомо, М. Беґін був одним з тих політичних діячів, які сильно підтримували конференцію в Кемп Дейвиді, яка довела до замирення між Ізраїлем і Єгиптом, хоч вона (конференція) не розв'язала інших проблем на Близькому Сході, зокрема питання палестинців, які ще й досі не мають окремої території, а розкинені по багатьох арабських державах з чого користає тільки Ясір Арафат, лідер Палестинської Визвольної Організації й інші екстремні антиізраїльські рухи в арабських країнах.

Речники Державного департаменту ЗСА запевнили ізраїльські чинники, що відносини між ЗСА і Ізраїлем залишаються незмінними, не зважаючи на зміну на пості прем'єр-міністра, а може й інші пересунення в уряді.

ВІДЗНАЧАТЬ 150-РІЧЧЯ МАРКА ВОВЧКА

Оттава, Онт. (ОУПС — УІБ). — У зв'язку із 150-річчям з дня народження Марка Вовчка (Марії Маркович-Вілінської), що його відзначають цього й наступного року в Україні й у діяспорі, Українсько-Могилянсько-Мазепинська Академія Наук — УММАН підготовляє до друку англомовний огляд життя й творчости цієї видатної української письменниці.

Він вийде в серії „Славістика", як її 84-ий випуск, і крім тексту міститиме вперше репродукований портрет Марка Вовчка кисти св. п. Катерини Антонович з Вінніпеґу 1960 року. Тепер цей портрет приміщується в курорті Бад Швальбах у Західній Німеччині, куди Марко Вовчок їздила на лікування.

У СВІТІ

РЕЧНИКИ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ в справах роззброєння в Женеві заявили, що СССР не змінить свого становища в справі зменшення своїх атомових ракет націлених на Західню Европу, як це передбачували деякі міжнародні спеціялісти. Перший заступник совєтського міністра закордонних справ Ґеорґій Корнієнко раніше заявив, що „немає жадного зв'язку між конференцією" в справі роззброєння і зістріленням південнокорейського пасажирського літака.

НАСЕЛЕННЯ МАРШАЛЬСЬКИХ островів на Тихому океані у великій більшості задеклярувало себе за повною незалежністю закінченням американського нагляду. Ці острови мають біля 33,000 мешканців. Договір, який мусить бути одобрений Конґресом ЗСА, запевняє повну незалежність від Америки, з виїмком оборони нової республіки, в чому Америка матиме рішальний голос.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ „Совєтської Росії", капітан пасажирського прогулькового корабля „Алєксандр Суворов" на Волзі, був здеґрадовани і засуджений на 10 років примусових робіт. Йому доказали, що через його байдужість цей корабель вдарив в міст біля Ульяновська 5-го червня ц.р., спричинюючи загибель 400 людей. Згаданий капітан, В.В. Клєменов, був оскаржений судом за „брак дисципліни, безрадність в рятуванні пасажирів і невміння тримати залогу в послусі".

БАҐАМСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Линден Піндлінґ обвинуватив американських аґентів для поборювання торгівлі наркотиками в тому, що вони переводять „тайні і нелеґальні" обшуки без дозволу баґамських властей, чим можуть спричинити погіршення відносин між Америкою і Баґамськими островами.

РЕҐЕН ЗНОВУ АТАКУЄ СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ І КУБУ

Вашінґтон. — Президент Роналд Реґен, не забуваючи про злочин доконаний Москвою, у якому, як відомо, загинуло 269 в нічному невинних цивільних осіб, відновив свої атаки на совєтський режим називаючи його „брутальною силою", яка не має жадного почування до прав людини і людських вартостей. „Ми не можемо дозволити такому режимові домінувати у військовій ділянці на цій плянепі, бо вони готові перетворити її в попелище в ім'я досягнення своїх утопійних ідей", — заявив Президент у виступі перед еспаномовними журналістами, які зібралися в Білому Домі для заслухання інформацій речників Уряду.

Президент Р. Реґен при тому нагадав, що країни вільного світу, після випадку з південнокорейським пасажирським літаком зістріленим совєтськими бойовими джетами, повинні розбудувати потужність своєї власної оборони, бо вони, особливо після чванливої заяви міністра закордонних справ СССР Андрея Громика в Мадриді, ніколи не можуть бути певні, що станеться завтра.

Раніше Р. Реґен зустрінувся і розмовляв з американською делеґацією, яка братиме участь в Монтреалі, Канада, в нарадах Міжнародної цивільної авіяційної орґанізації (ІСАО). Там основно обговорюватиметься випадок з літаком, при чому учасники застановлятимуться над дальшими можливими санкціями проти Совєтського Союзу. Голова американської федеральної авіяційної адміністрації Линн Гелмс заявив, що американська делеґація домагатиметься, щоб ІСАО у співпраці з відповідними чинниками ОН, перевели докладне слідство зістрілення цивільного літака, який помилково, або у наслідок поганого функціонування навіґаційної системи, порушив прикордонну полосу СССР, що однак не давало права совєтським лідерам видавати наказу про морд 269 безборонних осіб.

Торкаючись іншої справи, а саме проблем Центральної Америки, президент Р. Реґен сильно заатакував комуністичну Кубу і особисто Фіделя Кастра. При тому він висунув думку чи не слід Урядові ЗСА переглянути домовлення між ЗСА і СССР з 1962 року, у якому уряд тодішнього президента ЗСА Джана Ф. Кеннеді відмовився від окупації Куби у заміну за вивезення з острова совєтських ракет й іншої офензивної зброї. Тепер, сказав Президент, нас це домовлення не зобов'язує, коли СССР відновив доставу агресивної зрбої не тільки на Кубу, але також до інших країн Центральної Америки, зокрема Нікараґуа.

Згадав Р. Реґен і про затію Ф. Кастра з втікачами до яких кубинський уряд долучив тисячі своїх шпиґунів для ведення диверсійної і підривної праці в ЗСА, не кажучи вже про психічно хворих і кримінальників, які були вислані масово з Куби.

У зв'язку з такою заявою Президента і його речника, заступника пресового секретаря Білого Дому, політичні коментатори не виключають, що у випадку загального погіршення відносин чи війни, ЗСА раз і назавжди зліквідують проблему Куби.

В АМЕРИЦІ

ДЕЛЕҐАЦІЯ ІЗ ШІСТЬОХ европейських країн НАТО прибула до Вашінґтону і прийняла однозгідну постанову про розміщення, згідно з ранішим пляном, американських ракет середнього засягу типу Першінґ-2 і крилатих в грудні ц.р. Речники делеґацій заявили, що останній випадок зістрілення совєтськими джетами пасажирського літака і загибелі 269 осіб, набагато злагіднив поставу багатьох европейських країн до пляну розміщення. Британський міністер закордонних справ Майкл Гезелтайн також прибув до столиці ЗСА і підтримав становище інших представників НАТО щодо розміщення ракет. Делеґації конферували з речниками Департаменту оборони ЗСА, членами Конґресу і приватними особами.

РОБЕРТ КЕННЕДІ, мол. який свого часу заявляв, що він хотів би продовжувати діло свого батька і дядька, признався, що він вживає наркотики і тепер знаходиться під контролем лікарів та переходить перевірку в одній з лікарень, щоб позбутися налогу. Кеннеді, третя дитина покійного сенатора Роберта Ф. Кеннеді, захворів на літаку. Спеціяльні службовці від поборювання наркотиків вже раніше підозрівали його у перевожені і вживанні наркотиків і тому тимчасово притримали баґаж Кеннеді, зокрема його підручну торбу. Вони однак не виявили, що знайдено в баґажі, а адвокат Р. Кеннеді заявив, що найважливішою справою під теперішню пору є признання Кеннеді, що він потребує допомоги.

РЕЧНИКИ АДМІНІСТРАЦІЇ президента Роналда Реґена роблять все, що є в їх силах, щоб переконати жіночі орґанізації і американську спільноту про поміркованy політику Уряду і толерантне відношення урядових аґенцій до жінок і меншостей. Жадна адміністрація перед тим не затруднила так багато жінок на різних федеральних постах, як теперішня, — заявив Джан Геррінґтон, голова комісії затруднення на урядові становища. При тому він переслав на руки федеральної Комісії для громадських свобід цілий ряд документів, які підтверджують становище Уряду.

ПРЕЗИДЕНТ ПОРТУҐАЛІЇ Антоніо Ромальйо Інез, уряд якого не поґоджується з гострими санкціями західніх країн проти Совєтського Союзу за зістрілення пасажирського літака, прибув 14-го вересня ц.р., до Вашінґтону з метою зустрінутись з президентом Роналдом Реґеном і членами його кабінету. Державний секретар Джордж Шулц зустрів портуґальського президента на летовищі бази Ендрюс біля Вашінґтону. Цього самого дня Дж. Шулц відбув з Інезом довшу розмову, заторкуючи при тому різні міжнародні справи. Заплянована також парадна вечеря в честь портуґальського гостя.

ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО Інвестиґацій пропонувало колишній секретарці в республіканському виборчому комітеті для вибору Р. Реґена на президента Джастін Макс, щоб вона піддалась ґіпнозі і намагалася пригадати, очевидно під ґіпнозою, що вона пам'ятає з тих часів, а головно хто передав їй для копіювання матеріяли колишнього президента Джиммі Картера, які опісля республіканці використовували у передвиборчій кампанії. Покищо Дж. Маркс відмовилася від такої пропозиції, а ФБІ не має сили її до цього змусити.

У ПЕРЕДВИБОРАХ в Балтиморі, Мд., серед демократів перемогу здобув дотеперішній посадник Вілліям Шейфер здобувши 162,809 голосів, тобто 71,4 відсотка, а його опонент негритянин і колишній суддя Вілліям Мирфі, який забажав стати посадником у цьому місті, здобув тільки 59,748 голосів — 26,2 відсотка. Інші кандидати не знайшли підтримки у виборців і отримали незначну кількість голосів. Демократи в Балтиморі переважають республіканців 10 до 1 і тому майже в кожних виборах вони повторно приходять до влади.

СЕНАТ ТЕЖ ЗАСУДИВ МОСКВУ

Вашінґтон. — Наслідуючи Палату Репрезентантів, яка в половині цього тижня прийняла одноголосно гостру резолюцію і засудила Совєтський Союз за зістрілення південнокорейського пасажирського літака, у якому загинуло 269 осіб, Сенат прийняв подібну резолюцію без одного голосу спротиву.

Сенатор Чарлз Песі, республіканець з Ілліной, голова сенатської Комісії закордонних зв'язків, заявив, що американський нарід є до глибини душі обурений і розчарований совєтським поступованням, яке не має прецеденту в історії цивільного летунства.

Подібно як численні конґресмени, сенатори домагалися зміцнення і поширення санкцій проти СССР і підкреслювали, що у такій тяжкій для вільного світу хвилині, хвилині загальної жалоби і обурення, добре сталося, що Конґрес залишив на боці всякі партійні непорозуміння, а об'єднався біля свого Президента і Уряду у засудженні Москви за доконаний нею злочин.

П'ять сенаторів не були присутніми під час голосування — Леррі Пресслер, Расселл Лонґ, Ернест Голлінґс, Джан Ґленн і Ален Кренстон.

СИРІЯ САБОТУЄ МИРОВІ ЗАХОДИ В ЛИВАНІ

Бейрут, Ливан. — Американський уряд рішив збільшити значно мілітарну допомогу для ливанської армії, висилаючи різного рода зброю для тієї армії, яка веде воєнні операції проти палестинських збройних частин, підтримуваних сирійською армією.

Це рішення наступило негайно після того, як Уряд ЗСА уповажнив американських командувань в Ливані вживати американські літаки і морську артилерію проти сирійців. Цей дозвіл також уможливлює американцям оборону не тільки інших чужоземних сил ОН — британських, французьких і італійських, — але також ливанських збройних сил.

Як відомо, Сирія і палестинські мусулманські повстанці стараються унеможливити перемир'я в Ливані своїми безнастанними нападами на ливанську армію, як також проти частин ОН, які стараються зберегти мир в тій знищеній країні.

Вміжчасі спеціяльний американський дипломатичний висланник, Роберт МекФарлейн, перебуває в столиці Сирії Дамаску, де разом з представником Савдійської Арабії старається переконати сирійський уряд щоб цей прийняв умови перемир'я в Ливані.

В горах Шуф ведуться бої між друзами і християнською міліцією, що утруднює зусилля для встановлення перемир'я та відтягнення сирійських і ізраїльських збройних сил з Ливану.

В конґресі ЗСА ведуться довші дебати в справі авторизації для президента Роналда Реґена для продовження перебування американської морської піхоти так довго, як ситуація в Ливані цього вимагатиме. Авторитетні чинники повідомляють, що узгіднення в цій справі між Білим Домом і Конґресом є на добрій дорозі.

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ВЕЛИКИЙ ГОЛОД НА СТОРІНКАХ „СВОБОДИ"

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" ЗАКЛИКАЄ „ВДАРИТИ" ПО УКРАЇНСЬКИХ КОМУНІСТАХ

ҐАЗЕТА ОБВИНУВАЧУЄ УКРАЇНСЬКИХ КОМУНІСТІВ У НЕРОБСТВІ ТА САБОТАЖІ

БОЛЬШЕВИКИ РОСТРІЛЮЮТЬ СЕЛЯН

НЕ РОБЛЯТЬ ГОЛОСНИХ ПРОЦЕСІВ, НАСЕЛЕННЯ ДОВІДУЄТЬСЯ ПРО РОЗСТРІЛИ ЩОЙНО ЗІ СПИСКІВ РОЗСТРІЛЯНИХ

Понеділок, 10 квітня 1933

Москва (СССР). — Орган Центрального Комітету Комуністичної Партії в Москві, „Правда", виступила у великій передовиці з нападом на українських комуністів та на українські партійні й державні органи за невдачі на посівному фронті. Ґазета каже, що вони виявили опортунізм, недбальство й т.п., коли відмовилися знайти насіння для посівів у своїх колхозах та в ріжних „кулаків", сподіваючися, що держава дасть насіння зі своїх складів. Крім того, перед початком посівної кампанії ще не були направлені всі трактори й більше ніж четверта частина їх стояла ще без найменшої направи.

„Правда" вбачає в діяльності українських комуністичних партійних органів влади свідоме ухилення від виконання державних плянів посівної кампанії. Разом з тим вони цілковито припинили боротьбу з тими елементами, які „Правда" називає „кулаками", „злодіями", „жуликами", шкідниками й т.п., котрі руйнують колєктиві господарства. Тому ґазета закликає владу „вдарити міцно" по ріжних опортуністах, що засіли в комуністичних партійних органах на Україні та в органах місцевої влади.

Вівторок, 18 квітня 1933

Лондон, Англія. — Кореспонденти англійських ґазет подають, що розстріли селянства в Росії та на Україні не переводяться.* Селян розстрілюють за невиконання плянів хлібозаготовок та плянів большевицького весняного засіву збіжа. Останніми часами на Україні під Катеринославом розстріляно п'ятьох українських селян за шкідництво в місцевому колєктивному господарстві.

Воронізька ґазета „Гудок" подає спис 38 розстріляних селян, котрі брали участь у бунті, для здавлення якого треба було на допомогу місцевим чекістам завізвати чекістські війська з центрів.

Супроти селянства комуністична влада тепер тримається тактики не переводити судових процесів, а розправлятися з ним власними засобами. Населення про розстріли селян довідується лише з опублікованих списків розстрілів, які іноді подається в місцевих ґазетах.

* вислів „не переводиться" означає „не припиняються" — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Московська „правда" і домашні скептики

Не зважаючи на великі намагання советського уряду якось зменшити це неґативне наставлення світової політичної опінії супроти СССР, спричинене зістріленням південнокорейського пасажирського літака советськими летунами, правди таки не скриють. Сьогодні майже цілий світ переконаний, що збиття цього пасажирського літака є ділом советського уряду, а не кількох старшин советського мілітарного летунства.

У минулому Москва доконала багато злочинів, про які світ скоро забув, згадати хоч би Берлінський мур, Афганістан, Польщу тощо, але ні один з тих плянованих злочинів не виявив так яскраво вини Кремля як зістрілення корейського літака.

Як відомо, недавно група американських демократичних сенаторів відвідала Советський Союз. Вернувшись до Америки ця група заявила, що цей випадок з корейським літаком гостро змінив її наставлення до советської влади.

Усі демократичні кандидати на президента в 1984 році в минулому були скептиками відносно закордонної політики Реґена, і тому вони гальмували багато законопроєктів чи бюджетових плянів щодо модернізації американської зброї чи продукції нових ракет, головно ракет типу МХ.

Довгими місяцями ці скептики применшували слова президента Реґена щодо потреби модернізації американської атомової зброї. Вони й ударемнювали заходи Уряду в напрямі підтримувати демократично вибраний уряд в Ель Сальвадорі проти комуністичних банд насланих до цієї країни і підтримуваних у Ель Сальвадорі комуністичною Кубою, комунізуючою Нікараґуа та їхнім „політичним босом" — Советським Союзом.

Надто довго дуже багато відповідальних американських провідників обвинувачувало один одного, забуваючи про головного ворога Америки — большевицьку Москву.

Від часу програної війни у В'єтнамі та зловіщого „Вотерґейту", голос та політику Москви часто сприймано з більшим довір'ям, як політику власного Уряду. Навіть у випадку зістрілення південнокорейського літака деякі органи американської преси натякають, що американський Уряд не має „абсолютного доказу" щодо правдивих намірів советської команди, не зважаючи на це, що три советські пілоти на пресовій конференції в Москві, одверто заявили, що вони виконали приказ своїх зверхників, які вирішили знищити цей літак.

На жаль деякі наші доморослі скептики, ще й далі мають „сумніви", чи дійсно версія, подана американцями, про знищення південнокорейського літака достовірна.

Виглядає, на думку американських скептиків, що Америка дуже часто відповідальна за всі турботи у світі, тоді коли увесь світ знає, хто поширює „революції" і підривні заколоти в Европі, Близькому Сході чи в Центральній Америці.

Немає сумніву, що розуміння ситуації в сьогоднішньому світі в понятті Президента — правильне. Він у подробицях представляє американському народові ґльобальну советську ідеологічну і геополітичну стратегію: вона вимагає окупації Москвою Західньої Европи або загарбання її багатого індустріяльно-технологічного капіталу, як теж такого самого капіталу Японії.

Отже, коли президент Реґен говорить, що советська стратегія є прямою загрозою для Америки, він на це має безперечні дані, про які американські скептики — мало або нічого не знають.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Микола Бараболяк

БЕҐІН УТОМИВСЯ...

І не диво! Будуючи „Великий Ізраїль" у його біблійних кордонах і збираючи землі історичного ізраїля, Беґін, заселюючи жидівськими поселенцями Західній Берег і Ґазу, фактично інкорпорував ці чисто арабські землі до Ізраїля, прилучив законом до цієї країни Ґолянські сузір'я, збудував фортифікації над річкою Авалі, що вказує на те, що, використовуючи незгоду між ливанськими арабами, він хоче вкусити і ковтнути майже третину Ливану. Щоб поширити північні кордони Ізраїля, він перетворив Ізраїль у колоніяльну державу, де злишком 3 мільйони ізраїльтян має владу над понад двома мільйонами арабів (800,000 на Західньому побережжі 400,000 в Ґазі, 600,000 в корінному Ізраїлі, і тепер 500,000 в південному Ливані), він загнав економіку держави у глухий кут (національний борг 21 більйонів, утримання окупаційних військ у Ливані коштує 1,000,000 денно) в Ізраїлі інфляція одна з найбільш шалених у світі. Під проводом Беґіна Ізраїль (населенням не більше як місто Чикаґо без передмість), став четвертою з черги мілітарною потугою у світі, її престиж виріс так високо, що він мав відвагу просто зігнорувати мирні пропозиції президента Реґена стосовно розв'язання палестинського питання. Мало того він загнав ЗСА у наспраді клопітливе становище у Ливані; мусулмани вважають Америку союзником Ізраїля, який, усе, що робить, чинить у користь Ізраїля. Тому вони обстрілюють нині позиції американської морської піхоти, вважаючи її ворогом, а не миротворцем. І тієї настанови арабів скоро не зміниш, бо Америка задовго потурала всьому, що творив Беґін. Беґін зручними маневрами, як перетягненням на свій бік лідера групи християнських арабів Гаддада, сприянням християнським маронітним силам, майже приязними стосунками з урядом Джемаєля, потуранням масакрі мусулман фалянґістами у таборах Шатіллі, причинивсь у видатний спосіб до підсичення до нечуваних меж ворожнечі між релігійними групами в Ливані, вважаючи, що ця ворожнеча між арабами — це вода на ізраїльський млин. Врешті кожен бачить, що інвазією на Ливан Беґін відсунув на задний пальник палестинське питання, бо нині вся увага зосереджена на тому, щоб припинити громадську війну у Ливані. А це квадратура кола, у яку Беґінові дії втягнули Америку.

Але всі ці „досягнення" це забагато навіть для такого випробуваного бойовика як Беґін. Він „устал". Світ надіявся, що його заступить більш поміркований лідер, і пощастить погасити вогонь на Близькому Сході. На його місце приходить Їцак Шамір. Прийде зміна? На краще, чи на гірше? Не можна мати сумніву, що ситуація на Близькому Сході завогнилася ще більше і світ крокуватиме і в дальшому до катастрофи, яку спричинить Ізраїль своєю непримиримою політикою. Політикою, яка вийшла з-під контролі Заходу і веде неминуче до перемоги Советського Союзу на тому відтинку протисоветського фронту.

Хто цей Шамір? Народився в містечку Ружана, під Польщею. Йому 68 літ. Правдиве ім'я Іцик Єзерніцкі, який у поході підпільної роботи прийняв прізвище „Шамір" — „Чортополох". Студіював право у Варшаві, але студій не закінчив; виїхав 1935 року до Палестини, перейнявшись ідеями Жаботинського про жидівську державу. Зразу належав до підпільної терористичної організації Ірґун, у якій працював теж Беґін. Хоч як радикальними були дії цієї організації, для нього вона не була надто революційна (щось як розкол в ОУН) і він приєднався до більш радикальної організації, яка відома під коротким ім'ям „Штерн". Крім актів тероризму проти арабів, вона має на своєму конті такі акти тероризму як убивство британського посла в Каїрі, та відомого шведського медіятора на Близькому Сході князя Бернадотте. Був ув'язнений, засуджений, втік, перебував в Еритреї, Етіопії, Франції, повернувсь до Палестини щойно після проголошення там держави Ізраїля. Якийсь час працював у ізраїльській розвідці „Моссад" в Европі. В 1973 році добув мандат до Кнесету і був його спікером. В 1980 році Беґін зробив його міністром закордонних справ.

Ізраїль мав тямущих провідників, які поклали фундаменти під нову державу. З них найбільш заслуженим був Давид Бен-Ґуріон, який з короткою перервою керував державою від її заснування у1948 році до 1962 року. Після прем'єр-міністра Ешколя Ізраїль був чотири роки під кермою Ґольди Меїр (1968-1974), відтак до 1977 року Іцка Рабіна. Після нього прий-

(Закінчення на ст. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про другий бік медалі

Це вже стало сумним, але щоденним жартом кожного із нас, що, відкриваючи сторінки української преси, спершу шукаємо за посмертними оповістками, чи там аби немає знайомих прізвищ.

На жаль, ми старші, постійно на такі потрапляємо і приходиться дуже часто когось в думках чи молитвах прощати. Це, однак, право життя і нікому з нас не пощастить його змінити.

Але ці некрологи мають ще другий бік медалі, що нам підказує над ними застановитися. Коли читаємо ці повідомлення, щораз частіше до нашого смутку долучується ще інакше, гірке почуття, яке немає безпосереднього зв'язку зі смертю ще одного члена нашої української спільноти.

Цей другий бік медалі посмертних оповісток у нашій пресі, без промовчувань і заперечень, показує нам фактичний стан теперішніх українських родин, а з цим і української громади.

Не вірите? Думаєте, що це знову тільки вияв нашого песимізму?

Слідкуйте тільки через декілька днів за підписами у посмертних оповістках, а там під відомими українськими іменами і прізвищами померлих найдете ціле багатство із міжнародної скарбниці імен і прізвищ американського, німецького, італійського і якого лише бажаєте кореня. Найкраще це завважується по іменах внуків і правнуків померлої людини. Як рідко бачимо вже там Івасів, Марусь, Богданів чи Ольг. Але натомість на тому місці находимо і Джеррі, і Джейні, і Розен і Джуді, і Генрі, і Вілліяма і багато, багато інших.

Так то це, що не одні діти чи бабуні, які приїхали тут після Другої світової війни старалися за життя закрити, промовчати, оправдати, кричить в останню хвилину їхньої доземної мандрівки на цілий голос із тих сумних оповісток.

Але в тому, як і у смерті, діє невідкличне право життя, життя далеко, далеко від України, землі батьків.

О-КА

Іван Боднарук

БАТЬКАМ У НОВОМУ ШКІЛЬНОМУ РОЦІ ДО УВАГИ

Ще один літній, вакаційний сезон за нами. Спорожніли вакаційні оселі, закінчилося таборування, і наша молодь знову вернулася до своїх шкільних зайнять, але водночас до всіх великих загроз і небезпек міста. Проминули вакації і почався новий навчальний рік, а з ним — нові турботи для батьків. Минули вакації, ці благословенні дні відпочинку, спокою, веселости й безжурної радости шкільної молоді. Отряслися з літньої вакаційної дрімоти шкільні будинки і знову наповнилися гамором, сміхом так, як колись перед тим.

Першою передумовою успішної науки й виховної праці мусить бути співпраця школи, Церкви й родини. Навіть найбільший майстер педагогічної справи не потрапить виконати завдань, яких від нього вимагають, без допомоги батьків і суспільства. Основною ж вимогою пошани до вчителів і виховників молодого покоління є те, щоб батьки ніколи, головно в присутності дітей, не робили часто безпідставних закидів під адресою школи і вчителів, Церкви і священиків. Свої завваги кожен може висловити перед даним учителем у шкільній чи парафіяльній канцелярії. Брак пошани до вчителів знеохочує їх до праці.

Просиджуючи вечори біля телевізора чи радіо, тутешня молодь привчається легким коштом і без праці здобувати знання та розкривати таємниці природи й суспільства. А це впливає на розвиток ліноців та пасивне сприймання знань, породжує у молоді апатію до знання. Ми ж знаємо, що ті знання, які приходять легко, ніколи не будуть тривкими й міцними. Вони легко приходять, а ще легше забуваються. Прискорене темпо життя зменшило час і можливості на родинні взаємовідносини. Український дім часто перестає бути вогнищем духової культури. Батьки за працею, щоб набути якнайбільше матеріяльних достатків, не прив'язують великої ваги до виховання своїх дітей в українському дусі, не дбають, щоб їхні діти набули відомості з українознавства, мовляв, „З українства хліба їсти не будуть". Забувають, що людина живе не тільки хлібом. Діти виростають без української душі й відчужуються від свого народу, багато з них уже навіть не почуває себе українцями. Інколи чуємо від народженої тут молоді: батьки винні, що ми не знаємо української мови, вони належно не дбали про неї і сприяли нашій асиміляції. Багато нашої молоді одружується із чужинцями, бо яка різниця, коли вдома й так розмовляють по-чужому, пристосовуючись до тутешнього способу життя. Українських звичаїв і традицій у багатьох українських домах уже не бачимо.

Само навчання не вистачає. Завданням школи й батьків також є виховати молодь. Адже ця молодь незабаром має заступити своїх батьків у культурному, політичному, суспільному та громадському житті. Велику допомогу в такому вихованні можуть у наших умовинах дати школи українознавства. Але батьки мусять подбати про матеріяльну допомогу тим школам, бо інших фондів вони не мають; держава про них не дбає.

Для збагачення і закріплення скарбу рідної мови й культури в кожній українській хаті українське друковане слово повинно займати почесне місце, без читання бо української книжки, газети й журналу не можна собі уявити повноцінного виховання молодих поколінь. Там, де існують наші молодечі, релігійні й культурні організації, батьки повинні заохочувати своїх дітей вступати в їхні ряди. Якщо їх досі нема, батьки мають обов'язок допомогти їх зорганізувати й провадити.

Нам передусім бракує українських учителів, так як бракує їх і в американських школах. Цей факт також вказує, що в наших батьків немає відповідного зрозуміння для виховання дітей у рідному дусі. Очевидно, що немає ні одного думаючого батька, який хотів би, щоб його дитина від нього відчужилася.

Усе ж таки багато наших дітей уже тепер не може знайти спільної мови із своїми батьками. Ворог, який може спіймати у свої сіті нашу дитину, чигає на кожному кроці. Це йому легко приходить, бо підростаюча молодь дуже вражлива на опінію своїх співтоваришів та впливи осіб, які набули досвід у здобуванні довір'я до себе. Тут слід звернути особливу увагу на сучасну епідемію уживання наркотиків.

У всіх цих проблемах на першому місці стоять батьки, які в першій мірі відповідають за релігійне, національне й громадське виховання своїх дітей. Цього вимагає від нас поневолена батьківщина й наші рідні, що коротають свій вік у комуністично-московській неволі. Непростиму помилку роблять ті батьки, які переносять свої непорозуміння чи невдоволення на дітей. Дуже погано, коли діти чують у хаті дискусії батьків і дорослих на церковні та суспільно-громадські справи. Вони цим псують дитячі душі, засівають у їхній свідомості зерно недовір'я, непошани і упередження у молодих дитячих душах.

Багато батьків виправдується непереконливими арґументами, мовляв, „Моя дитина навчиться читати й писати по-своєму, як доросте", або „З такої школи (українознавчої) моя дитина хліба їсти не буде". Забувають, що вони мусять цікавитися потребами своїх шкіл і виховних організа-

(Закінчення на ст. 4)

ЧИ ДІЙСНО НЕМА ІНШОГО ВИБОРУ?

Аналізуючи справу збиття південнокорейського пасажирського літака советською ракетою, в наслідок чого загинуло 269 невинних людей, „Свобода" в своїй передовиці „Злочин Москви і безсилля Заходу" за 7-го вересня ц.р. зазначає, що „поміркованість" американського Уряду в цьому новому злочині проти людства можна пояснити тим, що „ніхто не хоче війни в атомовій добі". Подібного роду пояснення ми чули також з уст інших (хоч далеко не всіх) американських коментаторів та політиків. Але чи це дійсно відповідає правді? Точніше, чи дійсно президент Роналд Реґен не мав іншого вибору, щоб відповідно покарати кремлівських злочинців?

Безумовно, що хоч колись подібного роду злочини, можливо, були або могли б бути причиною вибуху війни між двома країнами, але тепер ніхто з нормально думаючих людей не буде закликати Уряд ЗСА проголосити за це війну Советському Союзові. Бо хоч втрата 269 людей, в тому числі 61 американців та багато дітей, є великою втратою, то війна між такими двома колосами, як ЗСА і СССР коштувала б не сотні, а мільйони забитих людей. Але ж крім мілітарних, існують також мирні і то в той-же час дуже дошкульні методи покарання московсько большевицьких диктаторів. Наприклад, чому на трибуну наступної асамблеї Організації Об'єднаних Націй, яка за пару тижнів буде відкрита в Ню Йорку, не вийти президентові Реґенові чи його державному секретареві Шулцові і не сказати, що вже найвищий час, щоб Росія звільнила з-під своєї окупації всі ті народи, які вона загарбала протягом понад 350-літнього свого безславного панування? Хоч такий заклик, в короткому часі не буде мати конкретних наслідків, але без сумніву він буде колосальним психологічним ударом по російських імперіялістах всіх мастей, як також дуже підбадьорюючим поштовхом для всіх поневолених Росією народів, а не „паперовим тигром", як до певної міри справедливо окреслив цю країну багато років тому Мао Зедонґ.

На жаль, так не сталося... Автор цих рядків написав був подібну пораду до місцевих двох американських газет, але жадна з них мого листа не помістила. З цього треба зробити той неминучий висновок, що американський „естаблішмент", починаючи від Президента і кінчаючи його пресою, далі стоять на єдинонеділимських позиціях нерозчленування російської імперії на її примусово втримувані національні частини. Той „естаблішмент" і далі не може або не хоче зрозуміти, що як довго існуватиме російська імперія, так довго в світі не буде миру, і тому хоч ЗСА та інші так звані вільні країни вже тепер дорого платять за те, що вони вже не раз врятували російську імперію від її розвалу, але в майбутньому, правдоподібно, їм доведеться заплатити за це ще багато більше...

Юліян Мовчан
Маседонія, Огайо

ОДИНАДЦЯТЬ РОКІВ НЕВОЛІ ЗА ОДИН ПРИВАТНИЙ ЛИСТ

(До справи сільського вчителя Дмитра Мазура)

II.

„Наведені факти злочинної діяльности Мазура в повному обсязі підтверджуються матеріялами справи. З показів свідків Перебийноса, Ксендзука видно, що вони особисто чули, як у 1967 р. на політзаняттях Мазур стверджував, що головною подією в 1917 році була Лютнева революція, а в жовтні того ж року більшовики шляхом перевороту захопили владу. Ситайло, Харченко, Перебийніс свідчать, що восени 1967 р. Мазур говорив, що демократія в СРСР існує тільки на папері, нема свободи дій для молоді, її гноблять. Свідки Замятін, Харченко, Перебийніс пояснювали, що влітку 1968 р. Мазур прилюдно заявив у клубі в присутності значної авдиторії про відсутність свободи сумління і гноблення віруючих. Свідки Колядич Антон, Зінаїда підтвердили, що вони особисто чули, як Мазур назвав явною окупацією і неприхованою інтервенцією введення до ЧССР військ країн-учасниць Варшавського договору. Факт оцінки Мазуром возз'єднання України з Росією в XVII сторіччі як негативного явища, внаслідок якого Україна буцім то перестала бути вільною, підтвердили свідки Перебийніс і Ситайло. Те, що Мазур пов'язував виникненя голоду в 1933 р. з проведенням колективізації сільського господарства, підтвердила свідок Колядич, яка особисто чула ці вигадки від нього. З показів Ксендзука видно, що в його присутності Мазур стверджував про нерозв'язаність національного питання, про незадовільне становище в цьому питанні. Про наклеп Мазура на Радянську конституцію і з приводу прав радянських громадян показала свідок Колядич, яка особисто чула від нього ці вигадки.

3. Від квітня 1970 до березня 1971 р. Мазур працював учителем у середній школі в с. Білка Коростенського району, де також займався антирадянською пропагандою й агітацією в усній формі. У травні 1970 р. на підготовчих заняттях учителів школи в галузі політосвіти Мазур твердив про відсутність демократії в нашій країні, про гноблення української культури, про тенденційне освітлення подій радянською пресою, проповідував відокремлення України від СРСР. 1 вересня 1970 р. на ленінському уроці (урок-лекція. — Ред) в 7-му класі він говорив про переслідування української мови в радянський час, проповідував відокремлення України від СРСР. Того дня на уроці української літератури у 8-му класі твердив про переслідування українським письменників радянською владою. На початку 1971 року на засіданні педнаради заявив про переслідування української мови радянською владою так само, як царатом. Від осени 1970 р. до весни 1971 р. на уроках у 7-му класі Мазур неодноразово проповідував необхідність відокремлення України від СРСР і створення самостійної держави, за яку боролися бандерівці. У судовому засіданні Мазур пояснив, що на засіданні педнаради, можливо, заявив про розповсюдження на Україні російської мови. Звинувачення не визнав, однак, воно підтверджено в повному обсязі матеріялами справи. Свідки Гришнюк, Ігнатенко, Графник пояснили, що в травні 1970 р. Мазур на політзаняттях наклепницьки стверджував про відсутність демократії в радянській країні, тенденційне освітлення подій пресою, гноблення української культури, проповідував відокремлення України від СРСР. Свідки Козичук і Прохоренко підтвердили, що 1 вересня 1970 р. на уроці української літератури в їхній присутності Мазур говорив про переслідування українських письменників радянською владою. З показів свідків Гришнюка, Дворака, Фельдмана видно, що на педнараді на початку 1971 р. Мазур заявляв про переслідування української мови радянською владою, як і царатом. Свідки Тарасенко і Філоненко пояснили, що в 1970-71 рр. на уроках німецької мови не раз чули від Мазура про необхідність відокремлення України від СРСР і створення самостійної держави, за яку боролися бандерівці, та його похвалу їхній діяльності.

4. У 1974-75 рр. Мазур перебував у місцях ув'язнення, де розповсюджував наклепницькі вигадки про радянський лад. У березні 1974 р. в слідчому ізоляторі УВС Житомирської області він говорив серед арештованих про відсутність демократії в нашій країні, про неіснуюче гноблення народу, про невигідність становища України в складі СРСР, доводив необхідність її відокремлення, виправдовував українських буржуазних націоналістів, схвально відгукувався про книгу Солженіцина, доводив особливість голоду в 1947 році, як властивого тільки соціялістичному ладові. Весною-влітку 1974 р. у виправно-трудовій колонії Но 56 Сумської області Мазур поширював наклепницькі вигадки серед в'язнів про відсутність демократії, твердив про нерівноправність України в складі СРСР, зводив наклепи на патріотизм радянського народу. У 1974-75 рр. спільно з в'язнем цієї колонії Гурином говорив про насильну русифікацію на Україні і щодо інших нації, виправдовував діяльність Петлюри і Бандери, наклепницьки стверджував, що вади царату властиві радянській державі. У судовому засіданні Мазур пояснив, що в присутності в'язнів говорив про вивезення з України матеріяльних цінностей більше, ніж завозять назад, а також про русифікацію України та занепад української культури. Звинувачення заперечує. Обставини чітко підтверджуються даними з показів свідків Ситнюкова, Радченка про те, що Мазур у слідчому ізоляторі поширював наклеп на радянську демократію і становище України в складі СРСР, доводив необхідність її відокремлення, хвалив українських буржуазних націоналістів і твори Солженіцина, характеризував голод 1947 р. як явище існуючого соціялістичного ладу. Свідки Агапов і Пєшко підтвердили, що вони особисто чули, як Мазур у ВТК-56 поширював наклеп на радянську демократію і становище України в складі СРСР, на патріотизм радянського народу, говорив про неіснуючу сваволю і переслідування щодо письменників, про насильницьку русифікацію України й інших націй.

5. У січні 1977 р. на Житомирському автовокзалі в розмові з Зінаїдою Середою Мазур стверджував, що вади царської Росії, які описав у своїх творах Салтиков-Щедрин, властиві радянському суспільному ладові. Мазур заперечував у суді цей факт, проте його повністю підтверджують покази свідка Середи, а також даними свідка Свіцельського, якому Середа як працівникові міліції тут таки на вокзалі заявила про поширення Мазуром наклепницьких вигадок, які ганьблять радянський лад, і просила з'ясувати особу. У 1977 р., а потім у 1977-80 рр. за місцем проживання в с. Гута-Логанівська, Малинського р-ну Мазур з метою підриву і послаблення радянської влади систематично поширював серед односельців наклепницькі вигадки, які ганьблять радянський лад. У 1978 р. в автобусі маршруту Гута-Логанівська-Малин у присутності пасажирів проповідував відокремлення України від СРСР, доводив обґрунтованість територіяльних претензій Китаю до СРСР.

6. Влітку 1977 р. поблизу с. Гута-Логанівська в розмові з Тимофієм Ткаченком твердив про відсутність демократії в СРСР, знущання з України, гноблення українців. Такі самі розмови він вів з Ткаченком поблизу села восени 1978 р. і навесні 1979 р., в яких твердив про переслідування радянських громадян через політичні мотиви.

(Продовження буде)

Українська Федеральна Кредитова Кооператива
„САМОПОМІЧ" у Філядельфії, Па.
4946 N. Broad Street • Phone: GL 5-8770

З нагоди 30-річчя праці
й посвячення нового дому

при 1729 Cottman St. (біля Country Club Restaurant)

відбудеться

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

З МИСТЕЦЬКОЮ ПРОГРАМОЮ

в неділю, 16-го жовтня 1983 р., о год. 4-ій по пол.
в залі Менор Джуніор Коледж, Дженкінтовн, Па.

Посвячення дому, о год. 2-ій по пол.

Квитки вступу на Бенкет: $15.00 від 2-ох осіб, $10.00 від одної особи до набуття в централі і філіях Кредитівки, та в крамницях „Оріон" і „Космос" до дня **10-го жовтня 1983 р.**

Щиро запрошуємо Членство Кредитівки та Українську Громаду Філядельфії й околиці гідно відзначити обі події численною участю в Бенкеті й посвяченні дому.

ПОЧЕСНИЙ і ДІЛОВИЙ КОМІТЕТИ

Увага! *Увага!*

ОКРУГИ УНСОЮЗУ СТЕЙТІВ
НЮ ДЖЕРЗІ й НЮ ЙОРКУ

заходом

Рекордового і Організаційного Відділів УНС

відбудеться

в суботу, 24-го вересня 1983 року
в приміщеннях Головної Канцелярії УНСоюзу
при 30 Монтґомері вул., Джерзі Ситі, Н. Дж.

СЕКРЕТАРСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

Доповідачами під час курсу будуть
ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ, які є затруднені у Головній Канцелярії УНС.

До участи в курсі зобов'язані всі відділові секретарі й урядовці наступних Округ: НЮ ЙОРК, НЮАРК, ДЖЕРЗІ СИТІ, ПЕРТ АМБОЙ, ПАССЕЙК.

Також запрошуємо до участи тих громадян, головно молодь, які хотіли б опісля працювати для УНСоюзу.

Початок курсу — год. 10-та рано

СПІЛЬНА ПЕРЕКУСКА
для учасників курсу в часі перерви.

Зголошення на участь в курсі приймає Головна Канцелярія до **четверга, 22-го вересня 1983 року.**

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС

Окружний Комітет Відділ УНСоюзу
в Торонто, Онтаріо, Канада

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

відбудуться

в неділю, 25-го вересня 1983 р., о год. 2:30 по пол.
в залі української католицької церкви
св. Евхаристії
при 515 Broadview Avenue, East Toronto, Ont., Canada

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії.
4. Схвалення організаційного пляну праці на останні місяці цього року.
5. Обговорення загальних союзових справ.
6. Внески, запити і закриття зборів.

У нарадах візьмуть участь:

д-р Іван Флис, головний предсідник УНС
сен. Павло Юзик, головний директор для Канади
Василь Дідюк, головний радний УНСоюзу

До участи в нарадах зобов'язані члени Управи Окружного Комітету, секретарі та члени Управи приналежних Відділів і конвенційні делеґати.

ЗА УПРАВУ:

Василь Шаран, *голова*

Богдан Зорич, *почесний голова* — **Василь Дідюк,** *почесний голова*
Іван Шпапак, *секретар* — **Яків Бурій,** *касир*

Увага! *Ню Йорк і околиця!* *Увага!*

В четвер, 22-го вересня 1983 р., год. 7-ма веч.,
в залі Українського Народного Дому
при 140-142 Друга Авеню в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС
міста НЮ ЙОРКУ й ОКОЛИЦІ

до участи в яких запрошені Урядовці, Предсідники та конвенційні Делеґати усіх Відділів Округи

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

В зборах візьмуть участь —

Головні Урядовці УНСоюзу

Закликаємо всі Відділи і їхні уряди та конвенційних делеґатів взяти участь у цих важливих зборах.

ЗА УПРАВУ:

Д-р ІВАН ФЛИС, *почесний голова* — **МИКОЛА ХОМАНЧУК**, *голова*
ОЛЕНА ГЕНТІШ, *секретар* — **ВАСИЛЬ ЦЮПА**, *касир*

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки та огляди, повинні присилати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи" також адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

НЮЙОРКЧАНИ ЇДУТЬ НА ГОЛОДОВУ МАНІФЕСТАЦІЮ до ВАШІНҐТОНУ 2-го ЖОВТНЯ

Автобуси від'їжджають від **Народного Дому,** ріг 2-га Авеню і 9-та вулиця **Ню Йорк, Н. Й.**

1) **у суботу, 1-го жовтня, о 7-ій год. ранку,** ціна квитка — 25 долярів;
2) **у неділю,, 2-го жовтня, о 5-ій год. ранку,** ціна квитка — 20 долярів.

Нічліг у готелі — HOWARD JOHNSON
2650 Jefferson Davis Hwy, CRYSTAL CITY, Virginia
Tel.: (703) 684-7200

Ціна за кімнату з двома ліжками — 40 дол.

Квитки на автобус можна купити у книгарнях: Арка, Еко, Сурма та в Українській Православній Кредитівці.

Запрошуємо до поїздки до Вашінґтону Мешканців Метрополітального Ню Йорку та околиць!

КОМІТЕТ

ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ в ЗСА

Для вшанування пам'яті семи мільйонів українців, що загинули внаслідок штучного голоду, спричиненого Москвою 50 років тому,

Для осудження цього непростимого злочину Кремля проти людяности, якого український народ ніколи не забуде,

Для розкриття перед світом цього Українського Голокосту, затаєного Москвою та іґнорованого певними колами на Заході,

Для остороги вільних народів перед кремлівськими народовбивцями,

Для доведення до відома світу, що український народ існує і далі бореться проти совєто-російського імперіялізму й колоніялізму за своє невід'ємне право бути господарем на своїй землі —

приїжджайте до Вашінґтону 2-го жовтня на Всенародну Соборну Маніфестацію.

ГОЛОВНІ ТОЧКИ ПРОГРАМИ:

Маніфестація .... **год. 10.00**
Похід .... **год. 12:00**
Концерт .... **год. 3:00**

Організуйте збірні поїздки автобусами до Вашінґтону. Не плянуйте жадних імпрез ні зборів на той день.

Замовляйте квитки на Меморіяльний концерт у Кеннеді Центрі.

Жертвуйте на видатки Крайового Громадського Комітету, зв'язані з маніфестацією та іншими акціями у Вашінґтоні.

За інформаціями в справах програми Меморіяльного тижня і поїздок до Вашінґтону, просимо звертатися до Крайового Комітету:

WASHINGTON OFFICE: 2615 30th Street, N.W., Washington, D.C. 20008. Tel.: (202) 234-2330

PHILADELPHIA OFFICE: 5004 Old York Road, Philadelphia, Pa. 19141

Хай не буде ні одної української громади, яка не була б репрезентована на маніфестації у Вашінґтоні 2-го жовтня.

КРАЙОВИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ В УКРАЇНІ 1932/33 РР.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС
в Ню Гейвені, Конн.

повідомляє, що

в неділю, 25-го вересня 1983 р., о год. 2:30 по пол.
в залі Українського Народного Дому
при дорозі ч. 6 у ВІНДГЕМ (біля Вилимантику), Конн.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці цього року
3. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША — головного організатора УНС
4. Обговорення осінньої організаційної кампанії
5. Внески, запити та закриття зборів

У зборах обов'язково повинні взяти участь члени Окружної Управи, Секретарі та Відділові урядовці, як теж делеґати на 30-ту Конвенцію УНС наступних Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 84, 101, 138, 253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414

У зборах візьме участь

Степан Гавриш, головний організатор УНС

По нарадах відбудеться висвітлення фільму УНС

„ЗА СТЕРНОМ ДОЛІ"

Запрошуємо всіх громадян околиці, не лише секретарів і урядовців, прибути на висвітлення фільму. Всі громадяни Вилимантику і околиці повинні оглянути цей історичний фільм продукції СЛАВКА НОВИЦЬКОГО.

ВСТУП НА ФІЛЬМ ВІЛЬНИЙ!

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

проф. ІВАН ТЕЛЮК, *почесний голова* — **д-р МИХАЙЛО СНІГУРОВИЧ**, *голова*
ТАРАС СПИВІНСЬКИЙ, *секретар* — **ВАСИЛЬ ДОБЧАНСЬКИЙ**, *касир*

ДРУГЕ ЖОВТНЯ — ДЕНЬ ІСПИТУ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ЗСА

Як мабуть кожний читач української преси вже знає, в неділю, 2-го жовтня цього року, відбудеться у Вашінгтоні всенародна Меморіяльна маніфестація для вшанування пам'яті понад семи мільйонів українців, замучених Кремлем засобом штучного голоду, і для висловлення протесту проти цього непростимого злочину Москви супроти волелюбного українського народу. Це буде також осторога вільним народам світу, що їх може чекати у випадку потурання совєтському імперіялізмові і тоталітарному режимові, що зовсім не уступає перед нацизмом.

Збірка учасників Меморіяльної маніфестації біля пам'ятника Вашінгтонові о годині 10:00 ранку. Тут, в амфітеатрі, буде переведена коротка програма (початок 11:30), після чого зформується похід і організованим порядком одна колона рушить у напрямі совєтського посольства. Похід ітиме вулицею Пенсильванія Авеню попри Білий Дім. Друга колона, складена з молоді — піде до пам'ятника Т. Шевченкові.

Кожна група, що прибуде автобусом, повинна мати свого провідника і відповідні транспаранти. Особи, що прибудуть індивідуально, можуть приєднатись до цих груп або створити окремі групи людей з того самого міста чи стейту з власними провідниками і транспарантами. Автобуси з організованими групами повинні бути удекоровані плякатами на тему Великого голоду, які можна одержати від Вашінгтонського комітету. Важливо, щоб місцеві комітети повідомили місцеві засоби масової інформації про цю поїздку до Вашінгтону та її мету, передаючи їм відповідну літературу. Побажаним є, щоб учасники маніфестації мали на рукавах чорні пов'язки.

Після відповідного висловлення протесту представникам совєтського уряду, ті учасники, що матимуть квитки на Меморіяльний концерт, перейдуть до Мистецького центру ім. Кеннеді. Початок концерту точно о годині 3:00 по полудні. Однією з головних точок Меморіяльного концерту буде могутня кантата „Б'ють пороги" Лисенка-Шевченка у виконанні хору „Думка", скріпленого співаками і бандуристами, та американської симфонічної оркестри. Участь в концерті беруть Капеля бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітройту, меццо-сопрано Рената Бабак і басбаритон Андрій Добрянський.

Де замовляти квитки і яка їх ціна, про це вже була інформація в українській пресі.

Протягом Меморіяльного тижня відбудуться у Вашінгтоні ще такі події й акції:

1. В неділю, 25-го вересня, в усіх трьох українських церквах Вашінгтону відбудуться відповідні Богослуження.

2. Перед совєтським посольством буде відбуватись щовечора жалобна стійка українців і українок із свічками. Крайовий Громадський Комітет закликає українських громадян Вашінгтону й околиці та тих, які прибудуть до столиці раніше, взяти участь у цій мирній протестній маніфестації, метою якої є не тільки вшанувати пам'ять мільйонів замучених Великим голодом, але також привернути увагу американців і закордонних дипломатів до 50-ліття Українського Голокосту.

3. Виставка документів про Великий голод, яка буде влаштована в одному з будинків Конгресу (Кеннон Білдінг) і буде відкрита щодня.

4. Спеціяльна програма в Конгресі в середу, 28-го вересня, з виступами членів Конгресу про Український Голокост.

5. Того ж дня вечором відбудеться в головному будинку Конгресу прийняття для членів Конгресу та інших визначних осіб, присвячене темі Великого голоду в Україні.

Докладніші інформації про ці події можна одержати в канцелярії Комітету (адреса і телефон нижче).

Крайовий Громадський Комітет у ЗСА для вшанування пам'яті жертв Великого голоду 1932-1933 закликає американських українців взяти масову участь у Меморіяльних маніфестації і концерті 2-го жовтня. Організуйте збірні поїздки до Вашінгтону. Не плянуйте на той кінець тижня (1 і 2 жовтня) жодних імпрез і зборів, щоб члени всіх українських громад могли виїхати до Вашінгтону. Хай не буде ні однієї української громади, яка не була б репрезентована на Меморіяльній маніфестації у Вашінгтоні.

Це буде всенародна соборницька маніфестація, в якій повинні взяти участь всі українці, незалежно від віровизнання і від політичних переконань, бо це буде іспит політичної і національної зрілости, організованости і сили української громади в ЗСА. Це буде рідкісна нагода нагадати американцям та іншим вільним народам про поневолення українського народу та його невід'ємне право бути господарем на своїй землі; поінформувати про Україну тих, що про неї мало що знають; здобути нових приятелів для українського народу; переконати в неправильному погляді тих, хто сумнівається не тільки щодо національної і державницької зрілости українського народу, але навіть щодо його національної окремішности; притупити вістря ворожої нам пропаганди; і попередити американців і світ, що несе усім народам світу людоненависницька червона Москва.

Не змарнуймо ж цієї нагоди! До цього зобов'язує нас пошана до тих, що впали в боях за вільну Україну, що загинули в підвалах Чека, ГПУ, НКВД, КГБ, і врешті до пам'яті тих, що були замучені штучним голодом 50 років тому.

Всі, як один, на Меморіяльну маніфестацію у Вашінгтоні 2-го жовтня!

Washington Office: 2615 30th Street, N.W. Washington, D.C. 20008, Telephone: (202) 234-2330 New York Office: 140 Second Avenue, Suite 21, New York, N. Y. 10003. Telephone: (212) 477-1054.

Крайовий Громадський Комітет вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні в 1932-33 роках.

Дослідне Товариство „Пролог"
і Видавництво „Сучасність"

запрошують Українське Громадянство на

КОНФЕРЕНЦІЮ

з нагоди появи тритомної праці
проф. ТАРАСА ГУНЧАКА і
д-ра РОМАНА СОЛЬЧАНИКА

УКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ДУМКА В XX СТОЛІТТІ

в неділю, 25-го вересня 1983 р., о год. 2-ій по пол.
в Українському Інституті Америки
2 Схід 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

У програмі доповіді:

„У пошуках за ідеологією" .... проф. Т. ГУНЧАК
„Найновіші процеси в національній політиці КПРС" — д-р Р. СОЛЬЧАНИК

Товариська зустріч при перекусці. Вступ: 5 дол.

Рочестер вшановує пам'ять жертв голоду в Україні

Українська громада Рочестеру, Н. Й., об'єднано вшанувала жертви голоду в Україні з натавруванням злочину Москви.

У неділю, 12-го червня ц.р. відбулася соборна Панахида та Громадське віче, на якому д-р В.І. Гришко виголосив доповідь на тему „Чому і як Москва організувала на Україні голод?"

Артист Євген Курило продеклямував монтаж із творів Т. Шевченка, М. Руденка і Клена про стражадання і змагання за волю української людини. Виступав хор „Сурма" під керівництвом інж. Ярослава Матковського. Це була програма для української громади.

Для зовнішнього світу в суботу, 24-го вересня, буде масова демонстрація в центрі міста, під час якої мають виступати представники федерального, стейтового, окружного і міського урядів. Посадник міста має проголосити Український День Жалоби.

Для участи в маніфестації у Вашінгтоні 2-го жовтня організується від'їзд українців з Рочестеру. Замовлено три автобуси. Ціна проїзду до Вашінгтону і назад у неділю, 2-го жовтня, коштує 30 дол. Для тих, що бажають їхати на два дні субота і неділя) автобус коштуватиме 34 дол. Для бажаючих можна замовити готель тиждень перед виїздом, кімната на дві особи коштує 40 дол.

Доведім свою національную зрілість ділом, щоб загальнонаціональні завдання були в першу чергу, вище за особисті і групові інтереси. Всі — незалежно від політичних чи релігійних переконань — станьмо в один фронт змагань за самобутність українського народу. Лише масовою участю привернемо увагу американського народу і його політичного проводу. Масовою участю усвідомим світ про злочини Москви, яких ми не сміємо забути і простити.

Ілля Демиденко

ПОДЯКА

З волі Божої відійшов у Вічність
26-го червня 1983 року

бл. п.

д-р філ. АНТІН СЛИЖ

В тих сумних і болючих хвилинах життя, наші Рідні, Приятелі й Знайомі виявили нам багато щирої прихильности, та прийшли з потіхою, поміччю і співчуттям за що хочемо Їм щиро подякувати.

В першу чергу дякуємо Високопреподобним Отцям Василіянам з церкви св. Юра в Ню Йорку: Отцеві Севастіянові Шевчукові та Отцеві Левові Ґолдейдові за переведення похоронних відправ і відпровадження Покійного на місце Вічного Спочинку на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж. Ми були глибоко зворушені прегарним співом Отця Лева, бо спів Покійний так дуже любив.

Щире спасибі Отцеві д-рові Василеві Макухові, парохові церкви св. Йосафата в Трентоні, за відслуження Святої Літургії в 40-ий день смерти, та Отцеві д-рові Михайлові Ваврикові за Заупокійну Службу Божу в гантерській церковці.

Наша особлива подяка Дорогому Вуйкові, Отцеві Крилошанинові Володимирові Жолкевичеві з Торонта, за Службу Божу в День Похорону.

Ми невимовно вдячні й дякуємо Товаришкам і Товаришам юних літ Покійного Антона в Академічній Гімназії у Львові та з часів студій у Львові й Мюнхені, які так численно прибули до похоронного заведення в Ню Йорку, щоб взяти участь в Панахиді, та висловити нам свій жаль і співчуття.

Особливо з глибини серця дякуємо Дорогій Родині, Найближчим Приятелям, похресниці Покійного — Ганнусі Мельничук, та Усім, які відпровадили Його в Останню Дорогу.

Мґр. Іванові Костюкові сердечно дякуємо за зворушливе прощальне слово на Поминках, як також проф. д-рові Петрові Грицакові за теплі слова прощання від Найближчих Приятелів та Колеґ-Професорів.

Щира подяка Усім, які зложили пожертви на Служби Божі, датки в пам'ять Покійного, та особисто, листовно й телефонічно зложили нам вислови співчуття.

Дорогим й близьким серцю Покійного Антона, довголітнім Приятелям зі студентських часів у Празі — Панству Б. Негребецьким та інж. Олександрові Лискові за теплі, зворушливі листи й прегарні квіти дякуємо найщиріше.

Ми були незвичайно зворушені добротою, шкільних Товаришок донечок Покійного, які приїхали з Шипенсбурґу, Па. до Ню Йорку на похорон, щоб бути разом з ними, та своєю присутністю влегшити їм біль розпуки з Найдорожчим Татом.

Приїхав також проф. д-р Вілям Моррісон, добрий Колеґа Покійного з університету в Шипенсбурґу, Па., та взяв участь в похоронних відправах, защо сердечно дякуємо.

Ми вдячні також американським Приятелям Покійного за численну участь в Заупокійній Святій Літургії в Шипенсбурґу, Па., та за численні пожертви на Служби Божі.

Нехай Всещедрий Господь нагородить Вас усіх своїми ласками, а нашому Незабутньому Тосьові, за любов і доброту, подасть Вічну радість і спокій душі.

ДРУЖИНА, ДІТИ,
БРАТ і СЕСТРИ з родинами

Датки в пам'ять Покійного:

На СЛУЖБИ БОЖІ зложили:
по 10.00 дол. — Богдан і Ольга Фостяки, інж. Степан і Марта Скрибайли, д-р Роман і Ірина Слижі, родина Панства Грицин, Едвард і Оля Кухар, Юрій і Христина Ференцевичі, Роман і Марія Кушнірі, мґр. Володимир і Анна Рак, інж. Степан і Володимира Сливоцькі, Евген і Богданна Титли.

На церкву СВ. ЙОСАФАТА в Трентоні, н. Дж.:
100.00 дол. — Дарія і Теодосій Самотулки.

На ПАТРІЯРШИЙ ФОНД:
50.00 дол. — д-р Роман і Ірина Слижі;
25.00 дол. — д-р Михайло і Дануся Шиґера;
20.00 дол. — Володимир і Богданна Слижі;

На УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ при Гарварді:
по 100.00 дол. — Володимир і Богданна Слижі, Ярослава і Ярослав Панчуки, Рута і Андрій Ріпецькі;
по 50.00 дол. — інж. Степан і Марта Скрибайли, мґр. Ярослав і Ярослава Кришталовичі та Антін і Люба Яцишини, Ока Грицак;
по 25.00 дол. — інж. Едвард і Галя Мельничуки, Евген Грицак, Христя Панчук;
20.00 дол. — Юрій і Надія Штогрин.

На НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА:
1,000.00 дол. — Марія Слиж-Фішер;
45.00 дол. — д-р Петро і Рея Грицаки;
по 25.00 дол. — мґр. Іван і Галина Костюки, інж. Орест і Ярослава Загайкевичі.

На УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку:
100.00 дол. — Ярослава і Ярослав Панчуки;
по 20.00 дол. — Роман і Марта Данилюки, д-р Богдан і Марта Цимбалісті, інж. Юрій і Ксеня Кузьмичі, д-р Роман і Ірина Слижі, інж. Мирон і Богданна Осадци, Ярослав і Катря Червоняки, інж. Роман і Галя Янчишини;
15.00 дол. — мґр. Дарія Кузик;
по 10.00 дол. — мґр. Ярослав і Ярослава Лабка, Люба Мриглоцька, Христя Панчук, Рута Ріпецька.

На СУСПІЛЬНУ ОПІКУ 11-го ВІДДІЛУ СУА в Трентоні:
25.00 дол. — Дарія Самотулка.

На Прес. Фонд „НАШОГО ЖИТТЯ":
10.00 дол. — Управа і Членки 11-го Відділу СУА в Трентоні.

Всіх датків було разом .... **2,265.00 дол.**

Беґін...

(Закінчення зі ст. 2)

шов Беґін, а тепер сьомим із черги лідером вже став знову польський жид Іцик Єзерніцкі-Шамір. Його засудила минулого року відома комісія Кагана за масакру палестинців у таборі Шантіля, але легко, він — Беґін не мусів уступити, як Шарон.

Беґіна вичерпала його завойовницька політика. Загнався у ливанську кампанію, втратив 517 чоловік убитими, понад 3. 000 ранених, нині близько 30,000 ізраїльських ополченців карається у ровах над річкою Авалі в окупованій частині Ливану. Невдоволення в країні росте, бо не видно кінця воєнним діям. Зродився сильний рух за мир тепер. На жаль уряд Ізраїля попав у руки фанатиків, які вважають, що терором можна не тільки збудувати,але вдержати державу. За таку настанову уряд Бенґуріона посадив був Беґіна до в'язниці. А нині Беґіни, Шаміри і Шарони, запаморочені військовими успіхами, хочуть і далі завойовувати. Ізраїльтяни патріоти, але є межі людської видержливости. Треба тямити, що ізраїльський уряд розпалює між арабами щораз то більшу ненависть до Ізраїля, а араби теж фанатики. Вони дещо принізнились у розжаренні їхнього націоналізму, але він росте. Араби вчаться, організуються, і їх понад сто мільйонів. Вони набувають технічне знання і впливи у світі. Одним словом ростуть. А Ізраїль томиться, вичерпується, росте серед них дисидентський рух. Мислячі люди зачинають бунтуватись проти непримиримої, фанатичної політики середовища Лікуду.

Чому ці напрямні політики Ізраїля і для нас неприємні і ми повинні ставитись до них критично? Ми свідомі може більше як хто, що Ізраїль стелить дорогу Кремлеві на Близький Схід. Ассад, президент Сирії, вже зовсім перейшов у тенета Москви, і виринає нині як лідер арабського світу. Араби теж фанатики, і хоч як їм совєтський комунізм осоружний, вони у розпачі можуть піти на компроміс із Кремлем. А Кремль дасть ту допомогу. Бо коли Америка допомагає Ізраїлеві, то чому Москва не може стати по стороні визвольного руху арабів? Ізраїль сповнив би велику ролю як форпост проти зазіхань Кремля на Близький Схід, коли б із чинника,який вносить заколот і ненависть на цій території, став організатором протисовєтського миру на тому відтинку.

Для нас неприємна поведінка нинішнього уряду Ізраїля ще і тому, що той закукурічений уряд виставляє на пробу престиж Америки — лідера Заходу. Кожний спитає: як можна покладатись на Америку, коли вона не має досить престижу, щоб скоординувати свою політику з урядом, який практично є на її утриманні. А був би Ізраїль такий бундючний і самопевний, коли б не американська зброя і тих 2 з половиною більйонів річної підмоги?

А врешті найприкріше і найболючіше це для самих жидів: як довго можна битися і ворогувати з сусідами? Б'ються уже 35 літ. Мусить прийти і для цілого народу Ізраїля та втома, яка навістила героїчного Беґіна!

Богослуженням та зустріччю з Патріярхом Йосифом закінчено XIII Вакаційний курс УКУ

Ректор УКУ о. І. Музичка приглядається портретові о. Маркіяна Шашкевича кисти мистця Романа Коваля, який передали від імени студентів Леся Чермак та Марко Міхалков. Портрет цей появився старанням Інституту-Заповідника Маркіяна Шашкевича у Вінніпегу і ним вшановано 140-річчя від смерти Пробудителя, яке проминає в цьому році.

Святіший Отець Іван Павло II з цікавістю приглядається Літописові УПА, який вручили йому під час папської авдієнції українські студенти Літнього курсу УКУ на чолі з Євгеном Потічним (Гамілтон) і Лесею Марущак (Саскатун). Все це відбувається на тлі національного прапору та хоругви 1000-ліття християнства України.

У суботу, 23-го липня ц.р. закінчилися вранці іспити курсантів XIII Вакаційного курсу УКУ, а по полудні в 5-ій год. у св. Софії започатковано святочне закінчення курсу Молебенем, в якому взяли участь всі студенти, професори та запрошені гості.

Після Молебня, який відслужив ректор УКУ о. д-р І. Музичка разом зі студентами дияконського курсу всі перейшли до університетської авлі, де відбулося офіційне закриття курсу. Підсумки з курсів зробив його керівник д-р Богдан Лончина, інформуючи, що курс закінчили 40 студентів. Одна студентка захворіла і мусіла від'їхати. 25 студентів прибуло зі ЗСА, а 15—із Канади, серед яких було троє студентів, які недавно приїхали з Польщі. Більшість студентів були стипендистами св. Софії. Кожний студент був забов'язаний скласти іспит мінімум із трьох предметів, але поважна більшість складала з 4, 5 і 6 предметів.

Така настанова тільки свідчила, що загал студентів був заінтерисований у викладацькому матеріялі. Серед студентів переважали дівчата—26 із 40. П'ять студентів мали вже закінчені деякі факультети в американських університетах, а деякі мали по два і три роки унівесититських студій. Були також і початкуючі. Одна учителька українознавства середньої школи зголосилась на курс, щоб поглибити свої знання викладача.

Курс був на високому рівні. Про це також сказав в своєму слові поляки студент Василь Маркусь, молодший. Окрему вдячність від імени всіх виявили також Леся Чермак та Марко Міхалков, вручивши ректорові І. Музичці пропам'ятний портрет о. Маркіяна Шашкевича із відповідним словом.

В другій частині закінчення курсу відбулася зустріч студентів, професорів і гостей з Блаженнішим Патріярхом Йосифом. Кожний мав нагоду підійти і склонити голову перед цим церковним маєстатом, Батьком УКУ.

Хвилюванням і сльозам не було кінця. Фотоапарати рекордували цей винятково святковий настрій. Блаженніший благословив всіх, висловивши свої побажання в їхній дальшій праці.

Вакаційні курси УКУ мають вже за собою багату історію. Крім викладів, на які запрошується кваліфікованих професорів, студенти у вільний час, а зокрема в суботи, виїжджають на цілоденні прогулянки. В цьому році були прогулянки до Монте Касіно, де згинуло коло 2,000 українських вояків під час Другої світової війни в армії Андерса, до Помпеїв, Орвієті, Асижу та Фльоренції. Була також прогулянка до Студіону Отців Студитів та Ґрота Феррата. В обох манастирях, як Отці Студити, так і Отці Василіяни грецької вітки сердечно гостили своїх відвідувачів. Була також прогулянка у вечірних годинах до Тіволі, відомого зі славних водограїв.

До пропам'ятних днів XIII Вакаційного курсу УКУ належить зустріч зі Святішим Отцем Папою Іваном Павлом II 6-го липня, під час якої двоє студентів, Євген Потічний та Леся Марущак передали Святішому Отцеві колекцію Літопису УПА. Святіший Отець присвятив цій зустрічі більше уваги, ніж це звичайно буває.

12-го липня студенти і професори взяли участь у прощі з нагоди Ювілейного року відкуплення. Проща відбулася під проводом Архиєпископа-коад'ютора Мирослава. В прощі взяв участь увесь український Рим, а до нього прилучилися чисельні відвідувачі катедри св. Петра, яких заохотив могутній спів українських учасників. Перед гробом св. Йосафата відслужено молебен зі словом о. д-ра І. Музички.

Організовані відвідини та великі прогулянки відбувались під проводом д-ра Богдана Лончини, який у свій час студіював у Римі, та під дотепною кермою бувальця Риму та Італії мгра Андрія Онуферка.

(М. Г. М.)

Унікальна українська родина

На Союзівці довелось мені стрінути родину, яка заслуговує не тільки на відзначення „Року Родини", але подив і пошану від нашого громадянства.

Не маючи змоги зустрінутися з ними особисто (подружжя Федориків живе в Тексасі), я вирішила провести інтерв'ю листовно. На мої запитання п-і Ірина (дуже надійна піяністка, колись студентка УМІ — Український Музичний Інститут, у проф. Романа Савицького) переслала мені відповіді в такому порядку, як були мої запитання. Ось її розповідь.

Ми живемо у великій старій хаті у самому „серці" старого Далласу. Колись це були периферії міста, де були побудовані хати з ґанками у т.зв. прерійному стилі. Сьогодні, коли вся модерна розбудова відбувається у північному Далласі, наша частина частина міста проходить відбудовання, і тепер ця частина притягає людей, які зацікавлені історичними вартостями нашої дільниці.

Катруся 15 років, Тереня 14 років, Маруся 12 років, Софія 11 років, Дамян 10 років, Олесик 7 років, Галя 6 років, Данилко 4 роки, Лярися 3 роки, Меляся 1 рік.

Мій чоловік Дамян працює як викладач-адміністратор в Інтернешинел Акедемі оф Философі. Найближча українська церква є 400 миль звідси у Гюстоні. Ми ходимо до римо-католицької церкви, вибравши собі таку парохію, де ще затриманий у більшості старий спосіб відправи літургії. Коли конечно потрібно нашого священика, щоб охрестити дитину, чи навіть дати перше Св. Причастя, то ми запрошуємо отця з Гюстону, який радо до нас приїжджає. На Великдень маємо нагоду просити котрогось зі знайомих отців-латинників, щоб поблагословив наш великодній кошик. Це вони дуже радо роблять. Поза тим затримуємо у родинному колі багатство наших звичаїв, зв'язаних також із Великоднем, св. о. Миколаєм чи з Різдвом. В цей спосіб діти мають нагоду пізнавати звичаї, які пов'язані з українським обрядом.

Недавно наша родина відспівала нашу Літургію св. Івана Золотоустого у Фріско, малому містечку під Далласом, для римо-католицької парохії, яка майже вся складається з мехіканців. Їх отець парох є англієць і, почувши, що ми українці греко-католицького обряду та маючи сам право відправляти Св. Літургію в нашому обряді, запросив нас до себе, щоб показати своїм парохіянам красу нашого обряду. Всі чудово проспівали нашу Службу Божу так, як її співають в наших церквах. Наші сини, Дам'ян та Лесик, прислужували отцеві. Мехіканці були зворушені. Наші діти відспівали всю Літургію так, як навчилися співати її в церкві Пресвятої Тройці у Керґонксоні, де щоліта ми переводимо свої вакації. Для нас самих це було дуже зворушливо.

Тут у Далласі є мале коло українців, проте ми дуже рідко коли зустрічаємося з ними. На жаль, наш час такий обмежений шкільною працею і музичною, що не залишається нам часу на зустрічі. Натомість нав'язуємо з українцями контакт листовно. Немає дня, щоб листоноша не приніс нам горстку листів від приятелів, з якими діти чи таборували, чи заприязнилися на Союзівці. Діти належать до Пласту, а своє пластування переводять листовно. Зате влітку на таборах надробляють усе практичне пластування. Якщо є якийнебудь успіх у вихованні наших дітей, то це у немалій мірі є заслугою так званої „домашньої школи". Ми вчимо своїх дітей вдома. Значить, вони не ходять ані до публічної, ані до парохіяльної школи, а набувають усе знання вдома. Більшість навчання відбувається українською мовою, що полегшує плекання нашої мови. Відповідальність і тягар цієї постанови є астрономічний, беручи під увагу нашу велику родину. Натомість результати — надзвичайні. У цьому лежить вся таємниця чи доброго виховання, чи затримання української ідентичности поміж чужинцями. Щоденна наполеглива праця і нагода спостерігати поступовий їхній розвиток та допомагати і доповнювати у всьому що їм потрібно з дня на день, це все дає певний позитивний результат. А головно захороняє їх від аморального впливу нинішніх шкіл, пересяклих секулярним гуманізмом. Маємо надію і молимося, що та праця не піде намарно, а допоможе нашим дітям вирости на самостійних сильних духом індивідумів. Ця „домашня школа" також дає нам змогу інтенсивно музикувати. Дев'ятеро наших дітей ходять на лекції музики: скрипка, фортепіян і чельо, вивчати музику системою „Сузукі".

Цього року ми записали трирічну Лярису на лекції чельо. Час від часу наших дітей запрошують різні організації на виступи. Коли можемо, включаємо також наші пісні чи колядки в програму.

Щодо моєї музичної діяльности, то мушу сказати, що мій день виповнений музикою. Поперше, я переводжу усі щоденні вправи моїх дітей. Також я є акомпаньяторкою для нашої музичної школи, так що постійно приготовляю нові акомпаньяменти і граю на кожному виступі інституту. Останніх сім років я провадила хор при Даллас університі,а в останньому семестрі ще додали мені диригентуру камерний ансамбль. Так що нагоди до дальшого музичного розвитку є безупинні.

Маю надію, що оці думки, які я списала, бодай у загальному відповіли на Ваші питання. Рівночасно дякуємо за Ваше зацікавлення нашою родиною.

Сердечно Вас вітаю Ваша
Ірина з родиною.

Ольга Соневицька

Батькам...

(Закінчення зі ст. 2)

цій та підтримувати їх морально й фінансово. З другого боку — це несправедливо, коли суспільність скидає увесь тягар виховання молодого покоління на батьків і невеликий гурт учителів і виховників, коли бездітні батьки не дають датків на свої школи, мовляв, „Там нема моїх дітей". До співпраці із школою належить також добрий приклад, що його діти повинні бачити не тільки в своїх батьків, але також у — інших.

Тому й звертаємося із закликом до всіх наших батьків і керівників українських організацій молоді: Подбайте, щоб усі українські діти вписалися до українських шкіл і виховних організацій! Дайте нашим школам і виховним установам по змозі якнайбільшу підтримку матеріяльну і моральну, бо від цього залежатиме їх дальше існування!

Три Округи...

(Закінчення зі ст. 1)

ство Виллимантику й околиці оглянути цей фільм. Тому що наговорення на фільмі є англійською мовою, то є побажаним, щоб і неукраїнці його оглянули й самі переконалися у величезних заслугах українців у розбудові Америки. Головний Уряд під час нарад буде репрезентувати головний організатор Степан Гавриш.

Завданням згаданих нарад є в першу чергу зробити підсумки з проведеної організаційної праці за останніх вісім місяців цілости Союзу, як також проведення аналізи праці поодиноких округ в згаданому часі. Відтак дуже важливою справою під час нарад буде обговорення в дружній атмосфері пляну осінньої організаційної кампанії, завданням якої є придбання 1,000 нових членів.

80,000 А НЕ 8,000 ДОЛЯРІВ

У дописі А. Курдидика п. з. „Добрі відчити завжди знайдуть слухачів" („Свобода", ч. 134 з 19-го липня ц.р.) помилково подано суму коштів відбудови будинку Читальні „Просвіта" у Вінніпегу 8,000 долярів. Насправді сума ця виносить 80,000 долярів. — Ред.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЙОСИФ ЯРЕМА, член і секретар 372-го Відд. УНС ім. Івана Франка в Плейнфілді, Н.Дж., помер 31-го серпня 1983 року на 80-му році життя. Нар. 1903 року в Україні. Членом УНС став в 1938 році. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Соню МекНалті і сина Юрка, зятя Роберта, невістку Пет, 4-ох внуків і одну правнучку. Похорон відбувся 3-го вересня 1983 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Софія Лонишин, секр.

МІННІ СТЕШИН, член УНС Відд. 130-го ім. св. Володимира в Ню Йорку, Н.Й., померла 20-го липня 1983 року на 87-му році життя. Нар. 15-го грудня 1895 року в Зах. Україні. Членом УНС стала 1945 року. Залишила в смутку дочок Джін Стасен і Павліну Морзіц. Похорон відбувся 23-го липня 1983 року на цвинтарі Сайприс Гилс в Бруклині, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Юрій Юрків, секр.

ЮРІЙ А. ЮМІН, член УНС Відд. 113-го в Деері, Па., помер 12-го серпня 1983 року на 55-му році життя. Нар. 8-го грудня 1927 року в Деррі, Па. Членом УНС став 1953 році. Залишив у смутку дружину Олену. Похорон відбувся 16-го серпня 1983 року на цвинтарі св. Мартина в Ню Деррі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Франк Куземчак, секр.

ГЕЛЕНА СТЕЛЬМАХ, член УНС Відд. 383 ім. свв. Петра і Павла в Бриджпорті, Па., померла 20-го липня 1983 на 64-му році життя. Нар. 1919 року в Коншогокен, Па. Членом УНС стала в 1942 році. Залишила в смутку сина і 4-ох внуків; 3-ох братів і 3 сестри. Похорон відбувся 25-го липня 1983 року на цвинтарі св. Августина в Кінг оф Прашa, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Йосиф Хома, секр.

ЗБОРИ

● ВІДДІЛІВ УНС ●

НЕДІЛЯ, 18-го ВЕРЕСНЯ 1983 р.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334 Відд., о год. 12:30 по пол. в домі фінансового секретаря при 3324 Торрінґтон вул. в Пармі. Проситься членів прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Управа.